

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) По тези общи условия „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, наричано по-нататък „застрахователят“, сключва договор за застраховане на насаждения от определени селскостопански култури срещу изрично уговорени между страните рискове.

(2) Със застрахователния договор застрахователят се задължава срещу платена застрахователна премия да покрива предвидените в договора рискове и в случаи на застрахователно събитие да плати застрахователно обезщетение в границите на определената в договора застрахователна сума (лимит на отговорност) в съответствие с разпоредбите на тези общи условия и уговореното в договора.

(3) Застрахователният договор може да бъде сключен и в полза на трето ползващо се лице (бенефициер).

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 2. По смисъла на тези общи условия:

1. „Застрахователен период“ е периодът, за който се определя застрахователна премия.

2. „Застраховател“ е лицето, което е страна по застрахователния договор. При условията на застрахователния договор това лице може да бъде и застрахован или трето ползващо се лице.

3. „Застрахован“ е лицето, което притежава законно право върху насажденията, които са предмет на застрахователна защита по застрахователния договор.

III. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Обект на застраховане

Чл. 3. (1) Обект на застраховане по тези общи условия е реколтата от селскостопански култури и насаждения в това число:

1. житни и варивни култури – пшеница, ечемик, овес, тритикале, ръж, лимец, фасул, леща, нахут, ориз, грах за зърно и др.;

2. маслодайни едногодишни култури – слънчоглед, соя за зърно, фъстъци, рицин, сусам, и др.;

3. етерично-маслени и медицински култури – кориандр, рапица, лавандула, роза, бела донна, силибиум, салвия, ким, копър, чувен, лалеманция, бял синап, татул, босилек, резене, анасон, блян, кимион, жълт мак, мащерка, маточина, монарда, ангелика и др.;

4. царевични култури – царевица, просо, сорго, захарна тръстика, техническа метла и др.;

5. зеленчуци (разсад, окопни за семе, полски и в слънчеви оранжерии), бостани, цветя за продажба и за семе и др.;

6. окопни полски култури, влакнодайни култури и тютюни – картофи, захарно цвекло, тикви, памук, лен, коноп, и др., едролитни, ориенталски и тютюневи разсади;

7. лозя, маточници и лозови вкоренилища;

8. овощия и овощни разсадници – ябълки, круши, кайсии, праскови, череша, вишни, сливи, дюли, ягоди, малини, капини, фр. грозде, арония, касис, орехи, бадеми, лешници и др.;

9. многогодишни и едногодишни сяти треви;

10. селскостопански култури и цветя, отглеждани в стъклено-

метални оранжерии с отопление.

(2) Обект на застраховане по тези общи условия могат да бъдат и:

1. новозасадени и/или млади, неплододаващи трайни насаждения;

2. плододаващи трайни насаждения, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА).

(3) Не са обект на застраховане по тези общи условия:

1. естествени или изкуствени ливади и пасища;

2. гори и ползащитни горски пояси;

3. насаждения с укрепително и мелиоративно предназначение;

4. растения, предназначени за зелено торене;

5. топови насаждения, културна върба (ракита), папур и култури, използвани за научни и експериментални цели.

(4) Обектът на застраховане се конкретизира в застрахователния договор чрез посочване на:

1. видът на насаждението и размера на действително засетите/засадените площи с него;

2. местностите, в които се намират засетите/засадените площи, чрез посочване на съответните индивидуализиращи данни (населено място, землище, кадастрален номер и/или друго).

Покрити рискове

Чл. 4. Предмет на застрахователно покритие по застраховката са количествени вреди върху обекта на застраховане, пряко и непосредствено причинени от следните рискове:

1. **градушка** – валеж от легени образувания с различна форма и размер, който обичайно се проявява през топлите месеци от годината и който причинява характерни градобитни белези по засегнатите от него растения. Покриват се вредите от прякото механично действие (нараняване, пречупване, разкъсване, оронване и откъсване) вследствие на ударите на градовете зърна.

2. **буря** – вятър със скорост над 15 метра в секунда. Към бурите (ураганите) се отнасят и вихрушките и смерчовете. Вихрушките се характеризират с въртеливо (ротационно) движение на въздушни маси около вертикална ос, а смерчът е спускащ се от облаците фуниеобразен вихър, в който скоростта на вятъра достига огромни стойности. Застрахователят изплаща обезщетение за вредите, причинени от прякото механично действие на вятъра и изразяващи се в изкореняване, пречупване, разкъсване, нараняване, оронване и механично увреждане на растения и плодове. Застрахователят изплаща обезщетение и за вредите от буря, настъпили в резултат на:

а) прякото механично действие върху растенията и плодовете на пясък и други частици, които вятърът носи;

б) отвяване и засипване (затрупване) на растения и плодове;

в) измръзване на растенията и реколтата в остъквени оранжерии с техническо отопление поради нахлуване на студен въздух при разкриване на покрива или счупване на стъклата, причинено от бурята.

3. **проливен гъжд** – интензивен валеж в голямо количество, паднал за кратко време. Застрахователят изплаща обезщетение за вредите, причинени от прякото механично действие на ударите на гъждовните капки и изразяващи се в пречупване, разкъсване, нараняване, оронване

и механично увреждане на растения и плодове. Застрахователят изплаща обезщетение и за вредите, причинени от проливен дъжд, в резултат на изравяне, извличане и затлачване на растения и плодове, причинени от стичащите се водни маси;

4. **наводнение** – заливане на обикновено суха земя от големи количества водни маси, поради тяхното преливане извън обичайните предели на естествени водни потоци и водооми. Предизвиква се от бързо топене на сняг или лед, от интензивни валежи с голяма продължителност, натрупване на ледени баражи в реките и др. Застрахователят изплаща обезщетение за:

а) вредите, причинени от прякото механично действие на стичащите се водни маси и носените от тях твърди частици, състоящи се в изравяне, извличане и затлачване на растения и плодове;

б) вредите от повреждане или загиване на растенията, настъпили поради продължително застояване на водата на повърхността на почвата;

в) загубите от унищожаване на растения и плодове, вследствие на предприети мерки за ограничаване разпространението на наводнението.

5. **пожар на корен** – бързо горене, неугържано, възникнало или излязло извън обозначени желани граници, което е в състояние да се разпространява чрез собствена енергия, причиняващо вреди на засадени (засети) растения. Застрахователят изплаща обезщетение за вредите от изгаряне, обгаряне, обвългаване, опушване и замърсяване, както и за допълнителните вреди от утъпкване, изронване и унищожаване на растения и плодове в резултат на предприети мерки за ограничаване разпространението на пожара. Запалване, причинено от гръм (мълния), също се счита за пожар;

6. **осланяване** – измръзване на растения и плодове в резултат на слани. Сланата е явление, причинявано от ниски температури и представлява отлагане на ледени кристалчета по повърхността на предметите. Застрахователят изплаща обезщетение само за вреди от късни пролетни слани, настъпили след 20ти април, и от ранни есенни слани, настъпили до 1ви октомври;

7. **измръзване** – повреждане или загиване на есенни житни култури или на трайни насаждения под въздействието на ниски температури. Застрахователят изплаща обезщетение за вреди от повреждане и унищожаване на растенията;

8. **изтегляне** – процес на изтласкване на подземната част на есенните житни култури към повърхността на почвата, съпроводено с прекъсване на корените или на самите растения. Предизвиква се от интензивни вертикални движения на почвената повърхност при настъпване на студове след пролетно затопляне или при редуване на топло и студено време (силни геноносни колебания на температурата), предимно в началото или в края на зимата, когато почвената повърхност замръзва през нощта и се размразява частично или напълно през деня. Растенията се повреждат и загиват от измръзване или от изсъхване. Застрахователят изплаща обезщетение за вреди и унищожаване на растенията.

Чл. 5. (1) Застрахователното покритие по изброените в чл. 4 рискове се групира по следните клаузи:

1. ОСНОВНО ПОКРИТИЕ

КЛАУЗА А: градушка, буря и проливен дъжд;

КЛАУЗА Б: пожар на корен;

КЛАУЗА А+Б: градушка, буря, проливен дъжд и пожар на корен.

2. ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

КЛАУЗА В: измръзване и изтегляне;

КЛАУЗА Г: осланяване;

КЛАУЗА Д: наводнение;

КЛАУЗА Е : градушка.

(2) Застрахователен договор по тези общи условия може да бъде сключен при избрана най-малко една клауза от основното покритие, като не се допуска застраховане само за рискове от допълнителното покритие. Клаузите В, Г, Д или Е от допълнителното покритие се предлагат само в комбинация с една или повече от клаузите от основното покритие.

(3) При изрична договореност между страните и срещу платена допълнителна премия застрахователят може да предостави покритие и за вреди, причинени от:

1. пагане на летателен апарат – обезщетяват се вредите, причинени от пагането на пилотиран летателен апарат или на части от такъв апарат или от товара му върху застрахованите насаждения;

2. допълнителен риск, който не е посочен в чл. 4.

Период на застрахователното покритие

Чл. 6. (1) В зависимост от обекта на застраховане периодът на застрахователното покритие започва не по-рано от:

1. момента на поникването им – за култури, които се сеят, за картофи и за цветя от луковци;

2. момента на разсаждането им на постоянно място – за култури, които се разсаждат (зеленчуци, тютюн, цветя и други едногодишни и многогодишни насаждения);

3. започване на вегетацията през втората и следващите години – за многогодишни сяти треви;

4. момента на прецъфтяване и видимо образуване на плода – за овощни видове;

5. появата на цветните пъпки – за розови градини;

6. появата на цветоносните стъбла – за насаждения от лавандула;

7. пускането на ресите – за лозя;

8. появата на пролетните леторасты – за овощни разсадници (питомници), маточници и лозови вкоренилища;

9. началото на цъфтежа – за ягоди, малини, културна шипка, културна къпина и касис;

10. момента на разсаждането им на постоянното им място – за новозасадени и/или млади, неплододаващи, трайни насаждения.

(2) Освен ако е уговорено друго, застрахователното покритие започва съгласно ал. 1 след заплащането на дължимата премия по договора или на първата вноска по нея – при разсрочено плащане на премията.

(3) Периодът на застрахователното покритие се прекратява в зависимост от това, кой от следните моменти настъпи първи:

1. прекратяване на застрахователния договор;

2. прибиране на реколтата;

3. изтичане на крайния агротехнически срок за прибиране на реколтата

в съответния географски район;

- цялостно загиване или унищожаване на обекта на застраховане;
- 24.00 часа на 20 ноември на годината, в която се прибира реколтата.

Застрахователно събитие

Чл. 7. Освен ако е уговорено друго, застрахователно събитие е настъпването на покрит риск по застрахователния договор в периода на застрахователното покритие, вследствие на който:

- напълно и невъзвратно е загинал повече от 30% от обекта на застраховане, когато обект на застраховане са новозасадени и/или млади, неплододаващи трайни насаждения, ненавършили една година,;
- напълно и невъзвратно е погинал повече от 10% от обекта на застраховане, когато обект на застраховане са новозасадени и/или млади, неплододаващи трайни насаждения, навършили най-малко една година;
- е увреден най-малко 5% от обекта на застраховане, когато обектът на застраховане е различен от този по чл. 3, ал. 2.

IV. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Чл. 8. (1) Не са покрити рисковете и застрахователят не поема задължение да възстанови вредите, пряко или косвено причинени на обекта на застраховане, от следните събития:

- земетресение или свличане или срутване на земни пластове, включително в рудници и минни галерии;
- военни действия и/или учения, неприятелско нахлуване, граждански въстания и размирици, въстание, преврат, стачки и/или локаут, тероризъм, конфискация;
- умишлени действия от страна на застрахования или трети лица, включително кражба на разсаден посадъчен материал или реколтата, независимо дали извършителят е известен;
- неполагане на дължимата грижа от страна на застрахования или упълномощено от него лице;
- неправилно напояване или технически неизправни съоръжения, системи и инсталации, включително напоителни и отводнителни канали и системи, електрически и отоплителни инсталации в парници и оранжерии и др.;
- понижаване качеството на реколтата;
- полягане на посевите в резултат на прогължителни валежи, застояване на водни маси вследствие на проливни тръждове, снеготопене или покачване нивото на подпочвени води, завишаване на гъстотата на посева, неправилно наторяване с азот;
- разливане на водни маси от р. Дунав;
- атомни и ядрени експлозии, въздействие и/или замърсяване от радиоактивни вещества, йонизираща радиация;
- суша, топли и студени ветрове;
- болести, включително когато тяхното проявление се дължи на настъпило застрахователно събитие;
- животни, птици, гризачи и други естествени неприятели;
- непоникване и естествено отмиране;
- екологично замърсяване или заразяване, включително причинено

от прахообразни, газообразни и други вещества, изхвърляни в атмосферата от различни видове производство;

- неспазване на агротехническите изисквания при отглеждане на застрахованите насаждения, включително късно прибиране на реколтата;
- химическо замърсяване или заразяване вследствие на производствени или други аварии или на третиране с препарати за химическа защита или други препарати;
- увредена продукция от обекта на застраховане, която може да се използва в пряко състояние за храна, преработка, пектин и др.;
- възникнали всякакви косвени вреди и загуби, включително произтекли от презасяване със заместваща култура, която е по-нискодоходна от унищожената застрахована култура.

V. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Сключване, изменение и прекратяване на договора

Чл. 9. (1) Застрахователният договор се сключва:

- въз основа на отправено от застрахователя към застрахователя писмено предложение за сключване на застрахователен договор по образец на застрахователя, придружавано от опис на предлаганите за застраховане насаждения;
- за определен срок в писмена форма като застрахователна полица, която се издава от застрахователя.
(2) При сключването на застрахователния договор:
 - когато застрахователят е поставил въпроси, застрахователят, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер е длъжен да обяви точно и изчерпателно обстоятелствата, които са му известни и са от значение за естеството и размера на риска;
 - застрахователят има право да провери обстоятелствата, обявени по реда на т. 1, включително като извърши оглед на предлаганите за застраховане обекти на застраховане и/или изиска допълнителни документи (скици, копия от кадастрални карти и др.);
 - страните могат да уговорят изменения, изключения и/или допълнения на отделни разпоредби от настоящите общи условия.
- Извършването на оглед съгласно ал. 2, т. 2 се удостоверява с протокол, който се съставя от застрахователя и се подписва от всяка от страните.
(4) По време на действието си застрахователният договор може да бъде изменен само по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в закон, като за всяко изменение на договора застрахователят издава добавък (анекс) към застрахователната полица, който се подписва от страните.
(5) Застрахователят издава застрахователен сертификат, удостоверяващ сключения застрахователен договор, по искане на застрахователя, както и когато това е предвидено в закона.
(6) Неразделна част от застрахователния договор са тези общи условия, както и:
 - попълнено предложение-въпросник за сключване на застрахователен договор и писмените отговори на застрахования и/или застрахователя на поставените от застрахователя въпроси относно обстоятелства, имащи значение за естеството и размера на риска;
 - опис-приложение на площите с обектите за застраховане;

3. протоколите за оглед, съставени по реда на ал. 3;
4. технологичните карти за отглеждане на застрахованите култури, в случай че са представени при сключването на договора;
5. добавъците към застрахователната полица, писмените уведомления между страните, както и всеки друг документ, издаден от някоя от страните във връзка с договора.

Чл. 10. (1) Застрахователният договор се прекратява с изтичането на срока, за който е сключен, както и в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането (КЗ).

(2) Извън случаите по ал. 1 застрахователният договор може да бъде прекратен:

1. по взаимно съгласие на страните;
2. едностранно от всяка от страните със 7-дневно писмено предизвестие, при условие че няма настъпило застрахователно събитие;
3. на други основания, предвидени в тези общи условия или уговорени в застрахователния договор.

(3) В случай че застрахователният договор бъде прекратен преди изтичането на текущия застрахователен период, застрахователят има право на:

1. съответната премия само за частта от застрахователния период, през който е носил покритие, ако през това време не е настъпило застрахователно събитие;
2. цялата премия за застрахователния период, ако преди прекратяването на договора настъпи застрахователно събитие.
- (4) В случаите по ал. 3 финансовите отношения между страните по застрахователния договор се уреждат в срок 15 работни дни от датата на прекратяването му, освен ако страните не договорят друго.

Застрахователна сума. Отговорност на застрахователя

Чл. 11. (1) Застрахователна сума е посочената в застрахователния договор парична сума, представляваща горна граница на отговорността на застрахователя към застрахования или третото ползващо се лице в случаи на застрахователно събитие.

(2) Застрахователната сума се определя съгласно действителната стойност на насажденията на декар засадена площ или на брої растения – когато обект на застраховане са новозасадени и/или неплододаващи трайни насаждения.

(3) Когато застрахователната сума е определена на декар, тя се отнася за реколтата, за която се отглежда обекта на застраховане.

(4) Независимо от правилото по ал. 3, когато обект на застраховане е някой от по-долу изброените, застрахователната сума се отнася по следния начин:

1. при лен и коноп, отглеждани за семе – 100 % за семето;
2. при лен и коноп, отглеждани за главен продукт влакно – 70 % за влакното, а 30 % – за семето;
3. при люцерна и детелина, отглеждани за сено: за I откос – 40 %, за II откос – 40 %, за III откос – 20 %;
4. при люцерна и детелина, отглеждани за семе: за I откос за сено – 40 %, за II откос за семе – 60 %;
5. при еспарзета, отглеждана за сено, както и други фуражни

многогодишни култури: за I откос – 60 %, за II откос – 40 %;

6. при ранни домати на открито, реколтирани на 4 завръза: за I завръз – 25 %, за II завръз – 30 %, за III завръз – 30 %, за IV завръз – 15 %;

7. при ранни домати на открито, реколтирани на 5 завръза: за I завръз – 20 %, за II завръз – 25 %, за III завръз – 25 %, за IV завръз – 20 %, за V завръз – 10 %;

8. при средноранни домати на открито, реколтирани на 6 завръза: за I завръз – 20 %, за II завръз – 25 %, за III завръз – 18 %, за IV завръз – 15 %, за V завръз – 12 %, за VI завръз – 10 %;

9. при средноранни домати на открито, реколтирани на 7 или повече завръза: за I завръз – 15 %, за II завръз – 20 %, за III завръз – 20 %, за IV завръз – 15 %, за V завръз – 12 %, за VI завръз – 10 %, за VII завръз – 8 %, като броят на наличните плодове от горните завръзи се разпределя по равно към по-долните завръзи;

10. при ранни оранжерийни домати, засадени до 1 октомври - 18 завръза: за I завръз – 8 %, за II завръз – 8 %, за III завръз – 8 %, за IV завръз – 5 %, за V завръз – 2 %, за VI завръз – 2 %, за VII завръз – 2 %, за VIII завръз – 4 %, за IX завръз – 5 %, за X завръз – 8 %, за XI завръз – 5 %, за XII завръз – 4 %, за XIII завръз – 5 %, за XIV завръз – 8 %, за XV завръз – 5 %; за XVI завръз – 5 %; за XVII завръз – 8 %, за XVIII завръз – 8 %;

11. при средноранни оранжерийни домати, засадени до 1 декември - 14 завръза: за I завръз – 3 %, за II завръз – 3 %, за III завръз – 5 %, за IV завръз – 7 %, за V завръз – 8 %, за VI завръз – 5 %, за VII завръз – 5 %, за VIII завръз – 7 %, за IX завръз – 9 %, за X завръз – 10 %, за XI завръз – 11 %, за XII завръз – 9 %, за XIII завръз – 9 %, за XIV завръз – 9 %;

12. при магданоз за зелено - 4 коситби: за I коситба – 25 %, за II коситба – 25 %, за III коситба – 25 %, за IV коситба – 25 %;

13. при мента само за масло - 2 откоса: за I откос – 70 %, за II откос – 30 %;

14. при мента само за листа - 2 откоса: за I откос – 50 %, за II откос – 50 %;

15. при мента за масло и за листа - 2 откоса: за I откос – 60 %, за II откос – 40 %;

16. при мента, отглеждана и реколтирана на един откос – 100 %;

17. при ориенталски тютюн: гиб – 6 %, I майка – 18 %, II майка – 33 %, III майка – 22 %, ковалама (подвърх) – 14 %, уч (върх) – 7 %;

18. при едролитни тютюни от сортовете „Вирджиния“ и „Бърлей“: гиб – 10 %, I майка – 25 %, II майка – 35 %, III майка – 20 %, ковалама – 6 %, уч – 4 %.

(5) Страните по застрахователния договор могат да уговорят самоучастие на застрахования, което се изразява в поемане от него на част от отговорността в случай на настъпване на застрахователно събитие.

Застрахователна премия

Чл. 12. (1) Застрахователната премия или начинът за нейното определяне се посочва за всеки застрахователен период, включен в срока на застрахователния договор.

(2) Цялата премия или първата вноска при разсрочено плащане на премията се плаща след сключването на договора, освен ако в него

е предвиден срок за нейното плащане. В случаите на разсрочено плащане вноските от премията се плащат в срока, уговорен в застрахователния договор.

(3) При неплащането на разсрочена вноска от застрахователната премия застрахователят може да извърши едно от следните действия:

1. да намали застрахователната сума по договора, съответно на частта от неплатената премия;
2. да измени условията по договора;
3. да прекрати договора.

(4) Застрахователят може да упражни едно от правата по ал. 3 не по-рано от 15 дни от датата, на която застрахованият е получил писмено уведомление от страна на застрахователя. Писменото уведомление се смята за връчено и договорът се прекратява автоматично, когато застрахователят е избрал правото по ал. 3, т. 3 и изрично е посочено в полицата, че договорът ще се смята за прекратен след изтичането на определен срок от датата на падежа на разсрочената вноска, който не може да бъде по-кратък от 15 дни. В случаите на предходното изречение допълнително изрично писмено изявление от страна на застрахователя до застрахования не е необходимо.

Прехвърляне на застрахованото имущество

Чл. 13. (1) Ако по време на действието на застрахователния договор застрахования обект бъде прехвърлен, приобретателят встъпва в правата и задълженията на застрахования по застрахователния договор.

(2) В случаите по ал. 1:

1. прехвърлителят и приобретателят са солидарно отговорни за заплащане на неплатената част от премията до встъпването;
2. прехвърлителят или приобретателят уведомява писмено застрахователя за прехвърлянето в 7-дневен срок от прехвърляне на правото на собственост;
3. приобретателят има право да прекрати застрахователното правоотношение незабавно, като писмено уведоми застрахователя за това. Правото на прекратяване от страна на приобретателя се погасява, когато не бъде упражнено от него в рамките на един месец след придобиването, а ако приобретателят не е знаел за наличието на застрахователния договор – след узнаването за него;
4. застрахователят има право да прекрати застрахователното правоотношение с приобретателя с едномесечно писмено предизвестие. Правото на прекратяване от страна на застрахователя се погасява, когато не бъде упражнено от негова страна, в рамките на един месец след узнаване за промяната в правото на собственост на застрахованото имущество.

(3) Ако не бъде извършено уведомяване по ал. 2, т. 2, застрахователят не е длъжен да плати застрахователно обезщетение, в случай че застрахователното събитие е настъпило след изтичането на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост и при условие че той не би сключил съществуващия договор с приобретателя поради съществено увеличение на риска.

(4) В случай на прекратяване на застрахователното правоотношение по реда и в сроковете на ал. 2, т. 3 или 4:

1. прехвърлителят е длъжен да заплати дължимата премия до датата на прекратяването, като в този случай приобретателят не дължи плащане на премията;

2. застрахователят е длъжен да върне на прехвърлителя частта от премията, съответстваща на периода след датата на прекратяване на застрахователното покритие.

Права и задължения, свързани със застрахователния риск

Чл. 14 (1) По време на действието на застрахователния договор застрахованият е длъжен да:

1. полага старанието и грижите на добрия стопанин спрямо обекта на застраховане, включително като:
 - а) изпълнява грижливо всички агротехнически мероприятия, които състоянието на съответния обект на застраховане изисква;
 - б) извършва пълен, подробен и внимателен оглед на обекта на застраховане в предвидените за това срокове съгласно технологичните карти.
2. обявява пред застрахователя незабавно след узнаването им всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора застрахователят писмено е поставил въпрос;
3. вземе всички необходими и целесъобразни мерки за предпазване на обекта на застраховане от увреждане;
4. допуска застрахователя да прави проверки на обекта на застраховане;
5. спазва предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

(2) Ако един и същ риск е застрахован от повече от един застраховател и застрахователите дават различни предписания на застрахования, той трябва да действа по своя разумна преценка с оглед изпълнението на задължението си по ал. 1, т. 5, като уведомява всеки от застрахователите за предприетите действия.

(3) При неизпълнение на задълженията по ал. 1 или 2 застрахователят има право да прекрати застрахователния договор, при условие че не е настъпило застрахователно събитие.

(4) При настъпването на застрахователно събитие застрахователят може да откаже плащане или да намали обезщетението, ако събитието е следствие от неизпълнение на задължението по ал. 1.

Чл. 15. (1) При настъпване на застрахователното събитие застрахованият е длъжен да:

1. положи максимални усилия да намали размера на вредите, включително чрез оползотворяване на годната продукция от засегнатия обект на застраховане;
2. уведоми застрахователя в срок 3 работни дни от узнаването;
3. извести незабавно районната служба за пожарна безопасност и защита на населението (РСПБЗН), ако събитието е пожар;
4. спази инструкциите на застрахователя, дадени по реда на ал. 3, т. 1;
5. не извършва презасяване и да не прибира продукцията от увредените площи преди застрахователят да е извършил оглед или да е дал изрично разрешение за това, освен в случаите по ал. 4.

(2) Ако трето лице има право да получи плащане по застрахователния договор, то е длъжно да уведоми застрахователя за настъпването на

застрахователно събитие в срока и по реда на ал. 1, т. 2 независимо от задължението на застрахования за уведомяване.

(3) След получаване на уведомлението по ал. 1, т. 2 застрахователят има право да:

1. даде на застрахования инструкции, като при неизпълнение на тези инструкции от страна на застрахования застрахователят може да намали застрахователното обезщетение съответно на тежестта на неизпълнението;

2. извърши оглед на увредения от събитието обект на застраховане в присъствието на застрахования или негов представител, както и на вещи лице, което да направи оценка на вредите.

(4) Когато застрахователното събитие настъпи в период, в който обектът на застраховане е достигнал зрелостта, необходима за прибирането на продукцията от него, и застрахователят не е насрочил извършването на оглед в разумен срок с оглед на това обстоятелство, застрахованият има право да започне прибиране на продукцията от увредения обект на застраховане, при условие че остави пробни парцели, равномерно разпределени по цялата засята площ със съответния обект на застраховане, които да послужат за оценка на вредата.

(5) При увреждане или унищожаване на обекта на застраховане вследствие на събитие, което не е покрит риск по застрахователния договор, с изключение на общоизвестни факти като суша, военни действия, въстания, преврат или други подобни, застрахованият е длъжен да уведоми писмено застрахователя в срок 3 работни дни от узнаването, като даде пълна и достоверна информация за вида на събитието и времето на настъпването му, както и предварителната оценка на вредите, като впоследствие допусне застрахователя или неговите представители за извършване на оглед на увредения обект на застраховане и оценка на вредите, нанесени от събитието.

(6) За всеки оглед, извършен по реда на ал. 3, т. 2 или на ал. 5, се съставя документ, който се подписва от лицата, присъствали на огледа.

(7) Застрахователят има право да откаже плащането, ако нито застрахованият или застрахованият, нито третото лице по ал. 2 са изпълнили задълженията си в срока по ал. 1, т. 2 или застрахованият не е спазил условието по ал. 4 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от застрахователя.

(8) При неизпълнение на задължение на застрахования по ал. 5 и настъпване на застрахователно събитие впоследствие, застрахователят има право да намали дължимото застрахователно обезщетение, ако неизпълнението е направило невъзможно разграничаването на вредите от застрахователното събитие и тези от събитието по ал. 5.

(9) При извършването на оглед по реда на ал. 3, т. 2 се преценява възможността за презасяване (презасаждане) на засегнатите от събитието площи със същия или с друг вид обект на застраховане, което съответно се отбелязва в документа по ал. 6. Оценка за презасяване (презасаждане) се прилага независимо от това дали застрахованият действително ще презасее или презасади увредения обект на застраховане.

VI. ОБЕЗЩЕТЯВАНЕ НА ВРЕДИ

Застрахователна претенция. Доказателства

Чл. 16. (1) Лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция по образец на застрахователя. Лицето е длъжно с предявяването на претенцията да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя.

(2) Промяната на банковата сметка по ал. 1 обвързва застрахователя само след като той бъде изрично и писмено уведомен преди плащането.

(3) Непредставянето на данни за банковата сметка от страна на лицето по ал. 1 има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение.

Чл. 17. (1) Когато претенцията е отправена от застрахования, той трябва да представи за установяване на основанието и размера на претенцията му следните доказателства:

1. подробно описание на застрахователното събитие;
2. опис на обекта на застраховане, който е засегнат от застрахователното събитие;
3. документ, който е издаден от компетентен орган и удостоверява настъпването на застрахователното събитие;
4. декларация за прибирането на реколтата от обекта на застраховане, когато е приложимо;
5. други документи, свидетелстващи за размера на претърпените вреди – снимков и/или видео материал, счетоводни документи и др.

(2) Когато ползвателят на застрахователната услуга е трето ползващо се лице, при завеждането на претенцията застрахователят го уведомява за доказателствата, които трябва да се представят за установяване на основанието и размера на претенцията.

(3) В срок 45 дни от датата на представяне на доказателствата по ал. 1 или 2 застрахователят има право да изиска допълнителни доказателства за установяване на основанието и размера на предявената претенция, необходимостта от които не е могла да се предвиди към датата на нейното завеждане.

(4) Доказателствата по ал. 1 - 3 се представят пред застрахователя в оригинал или заверено копие. В определени хипотези застрахователят може да изиска представянето на доказателствата по ал. 1 – 3 само в оригинал.

Чл. 18. (1) Застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 17, като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или
2. мотивирано откаже плащането.

(2) Когато не са представени всички доказателства по чл. 17, застрахователят се произнася по един от начините по ал. 1 не по-късно от шест месеца от датата на завеждане на претенцията.

Размер на вредата. Застрахователно обезщетение

Чл. 19. (1) Размерът на вредата се оценява в проценти от застрахователя въз основа на доказателствата, представени по претенцията, и констатациите от огледите на увредения обект на застраховане.

(2) Оценката на вредата може да бъде предварителна или окончателна.

(3) Предварителна оценка се изготвя при:

1. обект на застраховане, който чрез естествените си възстановителни способности може да компенсират изцяло или частично вредите от събитието;
2. затруднения в точното определяне на размера на вредите.

(4) Окончателна оценка се изготвя когато:

1. вследствие на събитието обекта на застраховане е напълно унищожен;
2. има възможност за презасяване (презасаждане) на същия или друг вид обект на застраховане върху засегнатите от застрахователното събитие площи;
3. застрахователното събитие е настъпило непосредствено преди или по време на прибирането на продукцията от обекта на застраховане или загубите са ясно очертани при напълно завършеното му развитие;
4. видът на увредения обект на застраховане изисква прибиране на продукцията от него на части;
5. при други обстоятелства е възможно да бъде определен точният размер на вредата.

Чл. 20. (1) При частични увреждания размерът на застрахователното обезщетение съответства на установения процент на вредата, съобразно застрахователната сума.

(2) Когато при извършването на огледа на увредения обект на застраховане е отбелязано, че има възможност на неговото място да бъде засята същата или друга култура, застрахователното обезщетение се определя в процент от договорената застрахователна сума, както следва:

1. за житни и многогодишни сяти треви - до 30 %;
2. за царевични, варивни, маслодайни, околни и влакнодайни култури, ориз, полски тикви, едногодишни сяти треви - до 20 %;
3. за зеленчуци, бостани, тютюн, околни за семе, медицински растения, цветя за семе и продажба - до 15 %;
4. за новозасадени и/или млади, неплододаващи трайни насаждения - до 100 %.

(3) Тютюнят се счита за млада култура до формирането на първата беритбена ръка.

(4) При домати от сортове, които се загънват и нямат ясно изразени завързи (детерминантни с ограничен растеж), вредата се оценява с общ процент, както при останалите селскостопански култури.

(5) При пълно загиване на обекта на застраховане, размерът на застрахователното обезщетение е равен на действителната стойност на вредата към деня на настъпване на събитието, но не повече от размера на застрахователната сума.

(6) Ако се установи, че има многократно застраховане по смисъла на КЗ, застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквато застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, покриващи съответният риск, като лицето, претендиращо за обезщетение, не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди.

Чл. 21. Застрахователят има право да удържи изискуемо вземане за застрахователна премия или друго изискуемо вземане по

застрахователния договор от застрахователното обезщетение.

Чл. 22. (1) С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне, срещу лицето или лицата, които носят законова отговорност за причинените вреди.

(2) Застрахованият, застраховащият или третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на застрахователя при упражняване на правата му срещу причинителя на вредата.

(3) В случай че причинителят на вредата е обезщетил застрахования в пълен размер, застрахователят се освобождава от задължението си да плати застрахователно обезщетение.

Чл. 23. (1) Застрахователят може да откаже плащане на обезщетение:

1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение, или от застраховащия с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице;

2. когато е налице изключение от застрахователното покритие по смисъла на тези общи условия;

3. ако ползвателят на застрахователната услуга си е послужил с измама или се е опитал да въведе застрахователя в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие или размера на възникналите вреди, включително чрез представянето на неистински или подправени документи;

4. в други случаи, предвидени в закона.

(2) Застрахователят може да откаже плащане на обезщетение или да намали неговия размер и на други основания, предвидени в застрахователния договор, в тези общи условия или в закона.

VII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 24. (1) Застраховащият е длъжен да:

1. предостави писмено на застрахования, ако той е лице, различно от застраховащия, цялата информация, която е получил от застрахователя относно сключения застрахователен договор, в това число данни за застрахователя, предмета и срока на застраховката, застрахователната сума и процедурата, която се прилага в случай на застрахователно събитие;

2. заплати застрахователната премия в уговорения срок;

3. съобщава на застрахователя за всяка промяна на своето име, фирма или наименование, или адрес за кореспонденция, които са посочени в застрахователния договор или в други документи, предоставени на застрахователя. В случай че той не изпълни това свое задължение или посочи невярна информация, всяко писмено изявление от страна на застрахователя, изпратено от него на адреса на застраховащия, последно обявен пред застрахователя, се смята за връчено и получено от застраховащия с всички предвидени в закона или в договора правни последици.

(2) Всяко едно задължение на застрахования, предвидено в закон, в тези общи условия или в застрахователния договор, се счита за значително с оглед интереса на застрахователя и следва да бъде изпълнено непременно в указания срок или при липса на конкретен срок – в разумен срок с оглед на обстоятелствата.

(3) Застрахователят не дължи лихва за неправилно заплатена застрахователна премия.

Чл. 25. (1) Всички взаимоотношения между страните във връзка с правата и задълженията по застрахователния договор се уреждат в писмена форма.

(2) Всяка от страните по застрахователния договор отправя изявления до другата страна в писмена форма. Те се считат за извършени в уговорения срок, ако са предадени по пощата, по факс или с електронно съобщение до изтичането на последния ден на срока.

(3) Изявление от застрахователя по ал. 2, което е връчено на ръка на застрахователя или застрахования, в това число на техен служител, пълномощник или законен представител, се смята за получено от застрахователя, съответно от застрахования, от момента на връчването му.

(4) Данните, съдържащи се в застрахователния договор, представляват търговска и застрахователна тайна. Страните по договора са длъжни да смятат цялата информация, която обменят помежду си във връзка с правата и задълженията по договора, за поверителна и да не я споделят или разгласяват пред трети лица без съгласието на другата страна, освен когато разкриването на тази информация е задължително по закон.

Чл. 26. (1) Заглавията на разделите и подзаглавията в тези общи условия са само указателни.

(2) Определените в дни срокове се броят в календарни дни, освен ако изрично не е посочено, че се броят в работни дни.

(3) Спрямо застрахователния договор се прилага действащото законодателство на Република България.

(4) За всички въпроси, неуредени в застрахователния договор или настоящите общи условия, се прилагат разпоредбите на КЗ и приложимото българско законодателство.

(5) Всички спорове между страните, свързани с правата и задълженията по застрахователния договор, се разрешават чрез преговори, а при невъзможност за постигане на съгласие се отнасят за разглеждане пред компетентния български съд.

(6) При несъответствие между застрахователния договор и разпоредбите на тези общи условия има сила уговореното в договора.

(7) Правата и задълженията по застрахователния договор във връзка със застрахователното обезщетение се погасяват с изтичане на законовия давностен срок, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 27. С подписването на застрахователния договор, съответно с приемането на тези общи условия, застрахователят се счита за информиран, че:

1. предоставянето на лични данни на застрахователя има изцяло доброволен характер;

2. застрахователят е вписан като администратор на лични данни в регистъра, поддържан от Комисията за защита на личните данни, и като такъв може да събира и обработва лични данни в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство с оглед на извършването на всички необходими действия по сключване, изпълнение и прекратяване на застрахователни договори, както и за

реализацията на своите законни права и интереси;

3. в предвидените от закона случаи застрахователят има право да разкрива лични данни, получени във връзка със сключването и изпълнението на конкретен застрахователен договор, пред компетентни държавни органи и институции за използване, обработка и съхраняване в съответствие с техните задачи и цели;

4. всяко лице, чийто лични данни се обработват от застрахователя, има право на достъп до тези данни, както и право да иска коригирането им по реда и условията на Закона за защита на личните данни.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 28. (1) Настоящите Общи условия по застраховка на селскостопански култури са утвърдени с решение на Управителния съвет на „ЗД ЕВРОИНС“ АД, прието на 23.03.2015 г., и влизат в сила от 03.04.2015 година, като отменят действалите до 03.04.2015 г. Общи условия по застраховка на селскостопански култури.

(2) Настоящите общи условия са изменени с решение на Управителния съвет на „ЗД ЕВРОИНС“ АД от 15.02.2018 г., като съответните изменения влизат в сила от 01.03.2018 г.

(3) Настоящите общи условия могат да бъдат изменени или заменени с нови по реда, по който са приети, като застрахователните договори, заварени от влизането в сила на измененията или на новите общи условия, продължават действието си съгласно общите условия, по които са били сключени, освен ако измененията или новите общи условия са били дадени на застрахователя и той писмено е потвърдил, че ги приема.